

5595 - Bir kadın, namaz kılmak için, âdet kanının kesildiği süreyi nasıl belirleyebilir?

Soru

Bir kadın, âdet kanı kesildikten sonra namaza ne zaman başlayacağını (kılacağını) nasıl belirleyebilir?

Bu kadın, âdet kanının kesildiğine kanaat getirdikten sonra namaz kılmaya başlar da sonra tekrar bir kan veya kahverengi bir sıvı aktığını görürse, ne yapması gerekir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Birincisi:

Bir kadın âdet kanı gördüğü zaman, az veya çok olsun, âdet kanı ne zaman kesilirse, o zaman âdetten temizlenmiş olur.Nitekim birçok fakih, âdetin (hayızın) en az süresinin; bir gün ve gece, en fazla süresinin ise, on beş gün olduğu görüşünde ittifak etmişlerdir.

Şeyhu'l-İslâm İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin- ise, âdetin (hayızın), en az ve en fazla süresinin tayininde herhangi bir sınır olmadığı, aksine âdet kanının bilinen vasıfları ne zaman bulunursa -ister az, isterse çok olsun-, o kanın, âdet kanı sayıldığı görüşüne varmıştır.

Şeyhu'l-İslâm İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin- yine şöyle demiştir:

"Allah Teâlâ, Kitap ve sünnette âdet (hayız) ile ilgili hükümler koymuştur. Fakat âdet (hayız) için en az süre ve en fazla süre konusunda bir şey takdir etmemiştir. Yine, İslâm ümmetinde genelleşmesine ve ümmetin ihtiyacı haline gelmesine rağmen iki âdet (hayız) arasındaki süre için

belirli bir süre takdir etmemiştir."

Şeyhu'l-İslâm İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin- sonra şöyle demiştir:

"Âlimlerden kimisi, âdet süresinin en fazlası ve en azını tayin etmiş, fakat tayinde ayrılığa düşmüşlerdir. Kimisi de âdet süresinin sadece en fazlasını tayin etmiştir. Bu konuda doğru olan görüş ise, üçüncü görüştür ki o da şudur:

Âdet süresinin en fazlası ve en azı için herhangi bir sınır yoktur." (Mecmû'u'l-Fetâvâ; c: 19, s: 237).

İkincisi:

Âdet kanından farklı vasıflarda başka bir kan vardır ki o da istihâze kanıdır. İstihâze kanı ile ilgili hükümler, âdet kanı ile ilgili hükümlerden farklıdır. İstihâze kanını, âdet kanından şöyle ayırt etmemiz mümkündür:

Renk: Âdet kanı, siyah renkte, istihâze kanı ise kırmızı renktedir.

İncelik ve kalınlık: Âdet kanı, kalın ve yoğundur, istihâze kanı ise, incedir.

Koku: Âdet kanı, pis ve çirkin bir kokusu vardır, istihâze kanı ise, pis kokulu değildir. Zirâ istihâze kanı, pis kokulu olmayıp damardan gelen normal kandır.

Böylece âdet kanının vasıfları (özellikleri) belli olmaktadır. Bu sebeple kadından çıkan kanın özellikleri âdet kanının özellikleri ile aynı ise, bu takdirde o kan, âdet kanıdır, boy abdestini gerektirir ve bu kan necistir. İstihâze kanı ise, boy abdesti gerektirmeyen bir kandır.

Âdet kanı, namazı kılmaya engel olur, istihâze kanı ise, namaz kılmaya engel olmaz. İstihâze kanı için korunmak ve diğer namaz vaktine kadar kan akıntısı devam ediyorsa, her namaz için abdest almak yeterlidir. Eğer namaz sırasında kan akarsa, bunun namaza bir zararı yoktur.

Üçüncüsü:

Bir kadın, âdetten temizlendiğini şu iki şeyden birisiyle öğrenebilir:

1. Rahimden çıkan ve kadının âdetten kesildiğine delâlet eden beyaz akıntının (sıvının) gelmesidir.
2. Kadının bu beyaz akıntısı (sıvısı) yoksa, fercinin tam kuru olmasıdır. Bu takdirde kadın, örneğin; kanın çıktığı yere beyaz pamuk koyarak kendisinin âdetten temizlenip-temizlenmediğini öğrenebilir. Eğer pamuk çıkarıldıktan sonra temiz olursa, âdetten temizlenmiş demektir. Bu takdirde boy abdesti alır, daha sonra namazını kılar. Yok eğer pamuk kırmızı veya sarı veyahut da kahverengi (bulanık) bir renkte olursa, namaz kılmaz.

كُنْ نِسَاءً يَبْعَثْنَ إِلَى عَائِشَةَ بِالْدرَجَةِ فِيهَا الْكُرْسُفُ فِيهِ الصُّفْرَةُ فَتَقُولُ: لَا تَعْجَلْنَ حَتَّى تَرَيْنَ الْقَصَّةَ الْبَيْضَاءَ تُرِيدُ بِذَلِكَ الطُّهْرَ مِنَ الْحَيْضَةِ. [رواه البخاري معلقا ومالك]

"Kadınlar (sahâbe kadınları), Âişe'ye -Allah ondan râzı olsun- içerisinde pamuk olan bir kap^[1] gönderirlerdi. Bu pamuk âdet kanı ile sarı sıvı taşırdı.(Böylelikle namazın kılınıp-kılinamayacağını sorarlardı.)

Bunun üzerine Âişe -Allah ondan râzı olsun- onlara:

- Beyaz akıntıyı^[2] görünceye kadar acele etmeyin!" diye cevap verirdi. (Âişe -Allah ondan râzı olsun-) beyaz akıntıdan, âdetten temizlenmeyi kastederdi." (Buhârî; ta'lik olarak rivâyet etmiş, Hayız Kitabı, Hayız kanının gelmesi ve gitmesi (kesilmesi). Mâlik; hadis no: 130).

Eğer kadın, âdetten temizlendikten sonra kendisinden sarı veya bulanık bir sıvı gelirse, bu sıvı bir şey sayılmaz. Kadın namazını bırakmaz. Boy abdesti almasına da gerek yoktur. Çünkü boy abdestini gerektiren bir şey yoktur ve bu durum cünüplük de sayılmaz.

Nitekim Ümmü Atiyye'nin -Allah ondan râzı olsun- rivâyet ettiği hadiste, o şöyle demiştir:

[(كُنَّا لَا نَعُدُّ الصُّفْرَةَ وَالْكُدْرَةَ شَيْئًا. [رواه أبو داود والبخاري ولم يذكر (بعد الطهر

"Bizler, sarı sıvı ile (kahverengi) bulanık sıvıyı, hayızdan (âdet kanından) saymazdık. (Fakat yıkanması ve abdest alınması gereken bir sıvı sayardık.)" (Ebu Davud; hadis no: 307. Buhârî; hadis no: 320).

Beyaz akıntı (sıvı), âdet kanı ile birleşirse, bu takdirde âdetten sayılır.

Dördüncüsü:

Bir kadın, temzilendiğine inanır ve kanaat getirdikten sonra kendisinden kan gelirse, eğer gelen kan, yukarıda açıklanan âdet kanının vasıflarını taşıyorsa, bu takdirde âdet kanı (hayız) sayılır. Yok eğer âdet kanının vasıflarını taşımıyorsa, bu takdirde istihâze (özür) kanı sayılır.

Buna göre birinci durumda namaz kılmaz.

İkinci durumda ise, fercini sıkıca bağlar, sonra abdest alıp namazını kılar.

Kahverengi olan bulanık sıvıya gelince, -bildiğimiz gibi- eğer âdetten temizlendikten sonra bu sıvıyı görürse, bu takdirde o, temiz hükmündedir. Fakat bu, sadece abdest almayı gerektirir. Yok eğer âdet günlerinde bu sıvıyı görürse, bu takdirde o, âdet kanı hükmündedir.

Allah Teâlâ en iyi bilendir.

[1] Hadiste geçen ed-Durce'den kasıt: Kadının, güzel kokusunu ve eşyasını koyduğu kaptır.

[2] Hadiste geçen el-Kassa'dan kasıt: Âdetten kesildikten sonra kadının fercinden çıkan beyaz sıvıdır.